

עמ"ת 16993/09/22 - מוחמד היבי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 16993-09-22 היבי(עציר) נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 415122/2021
בפני כבוד השופט סארי ג'יוסי
העורר מוחמד היבי (עציר)
נגד
המשיבה מדינת ישראל

החלטה

ערר על החלטת בית משפט השלום (כב' השופט העמית ז. סאלח), מיום 06.09.2022 במסגרתו הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים.

הנסיבות הצריכות לעניין הן בתמצית אלו:

נגד העורר הוגש כתב-אישום, ביום 16.06.2021, הכולל ששה אישומים שונים בגין עבירות של פריצה לבניין שאינו דירה וביצוע גניבה לפי סעיף 407(ב) לחוק העונשין התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין"), הסגת גבול פלילית, לפי סעיף 447(א) לחוק העונשין, התפרצות למגורים/תפילה לבצע עבירה, לפי סעיף 406(ב) לחוק העונשין, גניבה, לפי סעיף 384 לחוק העונשין, והסגת גבול פלילית, לפי סעיף 447(א) לחוק העונשין, וכן בקשת מעצר עד לתום ההליכים בעניינו.

ביום 22.06.2021, במסגרת דיון שהתקיים בפני בית משפט קמא, הגם שהמשיבה נאותה להפניית העורר לשירות-המבחן על-מנת לקבל תסקיר מעצר לבחינת גמילה בקהילה סגורה, נמנע בית משפט קמא מלהורות על הפניית העורר לקבלת תסקיר. בדיון שהתקיים בפני בית המשפט המחוזי, ביום 29.06.2021, התקבל עררו של העורר, והוא נשלח לקבלת תסקיר מעצר.

ביום 29.09.2021, בעקבות קבלת התסקיר, הורה בית משפט קמא על העברת העורר לאשפוזית "טמרה".

ביום 09.11.2021 הועבר העורר לקהילת אילנות. ביום 03.07.2022 הגישה המשיבה בקשה לעיון חוזר נוכח אי-חזרת העורר לקהילה מביקור שערך בהוסטל, וביום 07.07.2022 הופנה העורר לקבלת תסקיר מעצר בשאלת השבתו לקהילה.

ביום 14.08.2022, הסכימה המשיבה להפנות את העורר לתסקיר מעצר משלים, נוכח השגות שהעלה העורר, לרבות בעניין התעלמות שירות-המבחן מכברת הדרך שעבר, וביום 06.09.2022, בעקבות תסקיר מיום 05.09.2022, הורה

בית משפט קמא על מעצרו של העורר עד תום ההליכים. בית משפט קמא ציין בהחלטתו כי העורר לא עמד בתנאי הקהילה, עזב את הקהילה ללא קבלת רשות ואף נעצר בגין ביצוע עבירת התפרצות נוספת אולם, היה מוכן לצאת מתוך הנחה כי התיק שנפתח בגין ההתפרצות ייסגר בהתאם להודעת הסנגורית לאור כך שהחיפוש שנערך נעשה שלא כדין. בהמשך ציין בימ"ש קמא כי בהתאם לתסקיר המעצר העדכני מיום 5.9.22, צוין קיומו של סיכון גבוה להישנות התנהגות דומה בעתיד וזאת לאור דפוסי אשיותו של העורר כאשר לצד זאת, שירות המבחן "לא נתן כיוון מספיק בערב שהוצג ע"י המשיב ששמו חאלד לאור העדר סמכותיות של חאלד כלפי המשיב". בהמשך מציין בימ"ש קמא כי שירות המבחן לא המליץ על חזרתו של העורר לאותה קהילה ממנה ברח, כי לעורר הרשעות קודמות שעניינן עבירות רכוש וגם סמים וכי בתיק העיקרי ניתנה הכרעת דין לאחר שהעורר הודה במיוחס לו וכי גזר דינו, בעניינו, יינתן במועד קרוב. מכאן הסיק בימ"ש קמא כי קיימת עילת מסוכנות גם לאור עברו המכביד של העורר וגם ריבוי העבירות נשוא כתב האישום, "7 במספר", כמו גם העדר כל חלופה אחרת. על כן הורה, כאמור, על מעצרו של העורר עד תום ההליכים הפליליים נגדו.

העורר מיאן להשלים עם תוצאת החלטה זו והערר שהגיש מונח בפני.

לטענת העורר, שגה בית משפט קמא עת ייחס לו 7 התפרצויות לבתים וגניבה מהם, שעה שכתב-האישום אינו מייחס לו היקף עבירות כזה.

עוד נטען, כי שגה בית משפט קמא עת אימץ את המלצות תסקיר המעצר, אשר אינן עולות בקנה אחד עם ממצאי התסקיר שמצא את הנאשם מתאים לקליטה בקהילה סגורה. עוד ובנוסף, כך נטען, שגה בית משפט קמא, עת לא נתן אמון בערב המגבה וזאת בניגוד מוחלט לאמור בתסקיר.

לטענת העורר, שגיאה נוספת שנפלה בהחלטת בית משפט קמא היא הקביעה לפיה קיימת בעניינו של העורר הכרעת-דין, וכי לא נותר עוד זמן רב עד גזירת דינו של העורר.

בדיון שנערך בפני ביום 08.09.2022, עמדה באת-כוח העורר על כבדת הדרך שעשה העורר, וכי הלה "נפל בין הכיסאות פעמיים", כלשונה של הסניגורית שעה שהשופט הראשון שעצר אותו עד תום ההליכים, הגם שהייתה הסכמה להפנותו לתסקיר, הוא אותו שופט שעצר אותו עד תום ההליכים, בהחלטה מושא הערר. בנוסף נטען, כי העורר אינו מסוכן, וכי הוא הפר את התנאים רק לאחר שבעה חודשים שעה שהתגעגע לאמו שאין לה כסף להגיע לקהילה, והוא רצה לראות אותה. העורר היה מועמד לדירת מעבר, כך נטען, ולא ניתן כעת מבלי להפנותו לתסקיר נוסף, לקבוע שהוא מסוכן.

מנגד, סברה המשיבה, כי מתסקיר שירות-המבחן עולה, כי שירות-המבחן מתרשם שקיים סיכון גבוה להישנות התנהגות דומה אצל העורר, וכי אין לו את הכוחות להליך טיפולי ממושך, בין היתר, שעה שעלו מחדש סימני שאלה לגבי הימצאותו תחת השפעת סמים. העורר, כך נטען, עזב את מקום הגמילה ובהמשך נמצא מחוץ לקהילה, עת ניסה להימלט מן השוטרים, והדבר לא הובא לידיעת המשיבה.

עם סיום הדיון האמור קבעתי, כי הואיל ולא ניתן לצפות בתסקירים השונים שהוגשו בעניינו של העורר ובפרט לא האחרון

מיום 05.09.2022, נקבע דיון נוסף למתן החלטה להיום. בפתח הדיון שהתקיים לפניי היום, ביקשה הסנגורית להוסיף ולטעון במסגרת הערר. לדידה, קצינת המבחן שליוותה את העורר בהליך בקהילה, הביעה פליאתה מעזיבתו את הקהילה, כי העורר עבר תהליך משמעותי מאוד בקהילה כאשר היא הוסיפה וציינה את מוכנותה של הקהילה לקבלו חזרה בתנאי שיחזור תחילה לאשפוזית ואז יעבור את השלבים של התהליך השיקומי מחדש, כאשר מנגד ניתנה הסכמתו של העורר. עוד לטענתה של הסנגורית, יש לייחס משקל רב לאותה עמדה שהביעה המטפלת בקהילה ולהעדיפה על פני זו שבאה בתסקיר מיום 05.09.2022 שנערכה ע"י קצינת מבחן אחרת, כאשר דבריה של זו מנוגדים לעמדת הקהילה.

עוד טענה באת כוח העורר כי לעורר קשיים קוגניטיביים, כי התקדמותו בתהליך הטיפול איטית יותר משאר המשתתפים.

דין והכרעה

מעיון בתסקירים העדכניים שהוגשו על-ידי שירות המבחן, מיום 06.08.2022, ומיום 05.09.2022, עולה, כי לעורר רצון לעבור הליך משמעותי, לשקם את חייו ולהיגמל מחומרים ממכרים, וכי העובדת-הסוציאלית שטיפלה בו הביעה פליאה נוכח העובדה, כי לא שב לקהילה לאחר החופשה הואיל והעורר היה מועמד לעלות לשלב מתקדם יותר בהליך הטיפול. יחד עם זאת, סברה קצינת-המבחן, כי קיים סיכון גבוה להישנות התנהגות דומה מצידו של העורר, וכי על אף הדברים האמורים עלו סימני שאלה באשר להימצאותו של העורר תחת השפעת סמים. העורר, כך צוין, לא הצליח לעמוד בגבולות הנוקשים, בחר לעזוב את הקהילה במהלך ההליך, מבלי שהגיע לערב המגבה, ולפיכך לא הומלץ על שחרור ממעצר.

יתרה מכך, מן התסקיר העדכני ביותר, מיום 05.09.2022, עולה תמונה דומה, לפיה על אף שהעורר הביע רצון להשתלב בהליך הטיפול מחדש, לא זוהו בשירה עימו כוחות ויכולת לעשות כן, וכי על אף שהעורר מביע מוטיבציה לטיפול, הרי שאין הוא מצליח לעמוד בגבולות חיצוניים ברורים, ועולים סימני שאלה באשר להימצאותו תחת השפעת סמים. עוד ובנוסף צוין, כי על אף שהערב המגבה הביע נכונות להמשיך ב"תפקידו", אין הוא מהווה דמות סמכותית ומציבת גבולות עבור העורר. במקרה בו יפלט העורר, כך צוין, מן הקהילה, קיים סיכוי גבוה להישנות התנהגות עוברת חוק מצידו, ולפיכך לא הומלץ על שחרורו ממעצר והעברתו לקהילה.

דומה, כי די באמור בתסקירים אלו, כדי להוביל למסקנה כי דין הערר להידחות, שעה שהחלטת בימ"ש קמא נסמכת על אותה הערכה של שירות המבחן, ולא מצאתי פגם בהחלטתו או סיבה לסטות מההמלצות שבאו בגדרי התסקיר.

ראשית יש לזכור כי העורר הודה בעבירות שיוחסו לו במסגרת כתב האישום, ומכאן לא יהא חולק כי מתקיימת עילת מעצר בגין מסוכנות, וזו מתחזקת לאור האמור בתסקיר העדכני. בל נשכח שבעבר טען העורר כי יש לאפשר לו לפנות לאותו הליך שיקומי/טיפולי, ורק לאחר שבימ"ש קמא נתן בו אמון וקיבל המלצות התסקיר, הורה על שחרורו תחילה לאשפוזית ובהמשך לטיפול בקהילה ב"אילנות".

כבר נפסק כי שחרורו של נאשם לחלופת מעצר "מבוססת על היכולת ליתן אמון בנאשם" (ראו בש"פ 2911/08 שקרון נ' מ"י (10.4.2008)). במקרה שלנו, הפר העורר את תנאי השחרור ובכך את האמון שניתן בו שעה שהוא מבקש כעת לשוב לאותה חלופה ולתת בו אמון מחדש על אף אותה הפרה.

אכן ניתן להתרשם כי העורר עבר כברת דרך ארוכה במסגרת ההליך השיקומי ונראה כי היה כפסע ממעבר מהקהילה הטיפולית לדירת מעבר, אלא שכאמור העורר מעל באמון שניתן בו והביא במו ידיו לסיום ההליך השיקומי.

אין בידי לקבל את טענות העורר לפיהן מדובר במעידה חד פעמית וכי לא ניתן להתעלם מהרקע שעמד מאחוריה וכי מן הראוי לאפשר לו חזרה להליך השיקומי. כנגד טיעון זה עומדת אותה הערכה מקצועית של שירות המבחן, שכאמור לא מצאתי כל הצדקה לסטות ממנה או לבקש כטענת העורר לבחון אותה מחדש על פי תסקיר נוסף שיוזמן בעניינו.

נוכח כל האמור לעיל, כאשר החלופה היחידה אותה הציע המערער, היא כאמור על דרך הפנייתו שוב לאותו הליך שיקומי, אותו נטש שלא כדין, לא מצאתי, כאמור, כי יש להתערב בהחלטת בימ"ש קמא.

טרם סיום אציין כי בימ"ש קמא ציין בהחלטתו כי כתב האישום התלוי והעומד נגד העורר מייחס לו "7 התפרצויות לבתיים וגניבה מהם" בעוד שהנכון הוא כי כתב האישום מייחס לו 6 אישומים כמפורט לעיל, אולם ברי כי אין בטעות זו כדי לשנות מן התוצאה אליה הגיע בימ"ש קמא.

סוף דבר, הערר נדחה.

המזכירות תשלח החלטה זו לצדדים.

ניתנה היום, ט"ז אלול תשפ"ב, 12 ספטמבר 2022, בהעדר הצדדים.